

Energi & klimaregnskap 2019

SpareBank 1 Gruppen

Hensikten med denne rapporten er å vise oversikten over organisasjonens klimagassutslipp (GHG-utslipp), som en integrert del av en overordnet klimastrategi. Et klimaregnskap er et viktig verktøy i arbeidet med å identifisere konkrete tiltak for å redusere sitt energiforbruk og tilhørende GHG-utslipp. Denne årlige rapporten gjør organisasjonen i stand til å måle nøkkeltall og dermed evaluere seg selv over tid.

Rapporten omfatter alle registrerte utslipp fra SpareBank 1 Gruppen.

Informasjonen som benyttes i et klimaregnskap stammer både fra eksterne og interne kilder, og blir omregnet til tonn CO₂-ekvivalenter. Analysen er basert på den internasjonale standarden "A Corporate Accounting and Reporting Standard", som er utviklet av "the Greenhouse Gas Protocol Initiative" - GHG protokollen. Dette er den mest anvendte metoden verden over for å måle sine utslipp av klimagasser. ISO standard 14064-I er basert på denne.

Energi og klimaregnskap

Kategori	Forklaring	Forbruk	Enhet	Energi (MWh)	Utslipp (tCO ₂ e)	Utslipp (fordeling)
Scope 1 total						
<i>Elektrisitet</i>				123.4	4.8	3.3%
Elektrisitet Nordisk miks		123 383.0	kWh	123.4	4.8	3.3%
<i>Fjernvarme/kjøling Nordiske lok.</i>				25.9	0.4	0.3%
Fjernvarme Oslo		25 868.0	kWh	25.9	0.4	0.3%
Scope 2 total				149.3	5.2	3.5%
<i>Flyreiser</i>				-	138.0	94.2%
Continental/Nordic RF	Europa	129 291.0	pkm	-	20.5	14.0%
Continental/Nordic RF	Norden	100 610.0	pkm	-	15.9	10.9%
Intercontinental, RF		152 601.0	pkm	-	29.8	20.4%
Domestic, RF		281 664.0	pkm	-	71.8	49.0%
<i>Forretningsreiser</i>				-	2.0	1.4%
Km-godtgj.bil(NO)		14 489.0	km	-	2.0	1.4%
<i>Avfall</i>				-	1.3	0.9%
Restavfall,forbrenning		2 372.0	kg	-	1.2	0.8%
Papiravfall,gjenvinning		953.0	kg	-	-	-
Glassavfall,gjenvinning		1 736.0	kg	-	-	-
Organisk avfall,gjenvinning		912.0	kg	-	-	-
Plastavfall,gjenvinning		5.0	kg	-	-	-
EE-avfall,gjenvinning		216.0	kg	-	-	-
Farlig avfall,forbrenning		14.0	kg	-	-	-
Scope 3 total				-	141.4	96.5%
<i>Total</i>				<i>149.3</i>	<i>146.6</i>	<i>100.0%</i>
<i>Electricity market-based</i>					<i>25.2</i>	
<i>Scope 2 market-based</i>					<i>25.6</i>	
<i>Total market-based</i>					<i>166.9</i>	

Klimaregnskap 2019

Det totale klimagassutslippet fra SpareBank 1 Gruppen var 146,6 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e) i 2019.

Utslipp hadde følgende fordeling:

Scope 1: 0 tCO₂e (0%)
 Scope 2: 5,2 tCO₂e (3,5%)
 Scope 3: 141,4 tCO₂e (96,5%)

Datagrunnlag

SpareBank 1 Gruppen sitt klimaregnskap inkluderer registrerte aktiviteter fra kontoret i Oslo (Hammersborggata 2). Tidligere år har SpareBank 1 Gruppen ført klimaregnskap som da også inkluderte SpareBank Forsikring. 2019 var første rapporteringsåret SpareBank 1 Gruppen fører regnskap som selvstendig virksomhet, og det er dermed ikke sammenligningsgrunnlag fra tidligere år.

Scope 1

SpareBank 1 Gruppen hadde ingen direkte utslipp fra stasjonær forbrenning, eller fra transport ettersom deres fimobil er en el-bil.

Scope 2

Elektrisitet: Målt forbruk av elektrisitet i egneide eller leide lokaler/bygg. Tabellen viser klimagassutslipp fra elektrisitet beregnet med den lokasjonsbaserte utslippsfaktoren Nordisk miks. Utslipp fra elektrisitetsforbruk var 4,8 tCO₂e i 2019.

Elektrisitet med en markedsbasert faktor er presentert under tabellene i denne rapporten. SpareBank 1 Gruppen kjøpte ikke opprinnelsesgarantier (OG) for noe av sitt elektrisitetforbruk i 2019. Ved bruk av den markedsbaserte faktoren Nordisk residualmiks hadde SpareBank 1 Gruppen et utslipp på 25,2 tCO₂e. Praksisen med å presentere utslippene fra elektrisitetsforbruk med to like utslippsfaktorer er videre forklart under Scope 2 i "*Metode og referanser*" på side 5.

Fjernvarme: Bruk av fjernvarme i eide/leide bygg. Totalt utslipp fra fjernvarme i 2019 var 0,4 tCO₂e.

Scope 3

Flyreiser: Målt i reise personkilometer (pkm) per region. Det ble tilbakelagt totalt 664 166 pkm med fly, og flyreisene ga et klimagassutslipp på 138 tCO₂e og stod for 94% av totale utslipp.

Km-godtgjørelse: Refusjon for antall kilometer kjørt med egen bil i arbeidstiden. I 2019 ble det gitt km-godtgjørelse for 14 489 km. Det ga et utslipp på 2 tCO₂e.

Avfall: Rapportert avfall i kg fordelt på ulike avfallsfraksjoner, samt behandlingsmetode (resirkulert, energigjenvunnet, deponert). Utslipp fra avfall var 1,2 tCO₂e.

Årsrapport - klimaregnskap (tCO2e)

Kategori	Forklaring	2017	2018	2019	% endring fra forrige år
Scope 1 Utslipp					-
<i>Fjernvarme/kjøling Nordiske lok.</i>					
Fjernvarme Oslo				0.4	100.0%
<i>Elektrisitet</i>					
Elektrisitet Nordisk miks				4.8	100.0%
Scope 2 Utslipp					100.0%
<i>Flyreiser</i>					
Continental/Nordic RF	Europa			20.5	100.0%
Continental/Nordic RF	Norden			15.9	100.0%
Domestic, RF				71.8	100.0%
Intercontinental, RF				29.8	100.0%
<i>Avfall</i>					
Glassavfall, gjenvinning				-	-
Farlig avfall, forbrenning				-	-
Organisk avfall, gjenvinning				-	-
Papiravfall, gjenvinning				-	-
Plastavfall, gjenvinning				-	-
Restavfall, forbrenning				1.2	100.0%
EE-avfall, gjenvinning				-	-
<i>Forretningsreiser</i>					
Km-godtgj. bil(NO)				2.0	100.0%
Scope 3 Utslipp					100.0%
Total					146.6
Prosentvis endring					

Market-based GHG emissions summary

Kategori	Enhet	2017	2018	2019
Electricity market-based	tCO2e			25.2
Scope 2 market-based	tCO2e			25.6
Total market-based	tCO2e			166.9
Prosentvis endring				

Metode og referanser

GHG-protokollen er utviklet av «World Resources Institute» (WRI) og «World Business Council for Sustainable Development» (WBCSD). Analysen i denne rapporten er utført iht. "A Corporate Accounting and Reporting Standard Revised edition", én av fire regnskapsstandarder under GHG-protokollen. Standarden omfatter følgende klimagasser, som omregnes til CO₂-ekvivalenter: CO₂, CH₄ (metan), N₂O (lystgass), SF₆, HFK og PFK gasser.

Denne analysen er basert på operasjonell kontroll aspektet, som dermed definerer hva som skal inngå i klimaregnskapet av en organisasjons driftsmidler, så vel som fordeling mellom de ulike scopene. I metoden skiller det mellom operasjonell kontroll og finansiell kontroll. Hvis operasjonell kontrollmetoden benyttes så inkluderes utslippskilder som organisasjonen fysisk kontrollerer, men ikke nødvendigvis eier. Man rapporterer dermed heller ikke over utslippskilder som man eier, men ikke har kontroll (f.eks. det er leietaker som rapporterer strømforbruket i scope 2, ikke utleier).

Klimaregnskapet er inndelt i tre nivåer (scopes) som består av både direkte og indirekte utslippskilder.

Scope 1 Obligatorisk rapportering inkluderer alle utslippskilder knyttet til driftsmidler der organisasjonen har operasjonell kontroll. Dette inkluderer all bruk av fossilt brensel for stasjonær bruk eller transportbehov (egeneide, leiede eller leasede kjøretøy, oljekjeler etc.). Videre inkluderer eventuelle direkte prosessutslipp (av de seks klimagassene).

Scope 2 Obligatorisk rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpt energi; elektrisitet eller fjernvarme/-kjøling. Dette gjelder f.eks. for bygg som man leier og ikke nødvendigvis eier. Utslippsfaktorene som benyttes i CEMAsys for elektrisitet er basert på nasjonale produksjonsmikser, historisk treårs rullerende gjennomsnitt (IEA Stat). Den nordiske miksfaktoren dekker produksjonen i Sverige, Finland, Norge og Danmark og reflekterer det felles nordiske markedsområdet (Nord Pool Spot). I forhold til utslippsfaktorer på fjernvarme benyttes enten faktisk produksjonsmikser basert på innhentet informasjon fra den enkelte produsent, eller gjennomsnittsmikser basert på IEA statistikk (se kildehenvisning).

I januar 2015 ble GHG Protokollens (2015) nye retningslinjer for beregning av utslipp fra elektrisitets-forbruk publisert. Her åpnes det for todelt rapportering av elektrisitetsforbruk.

I praksis betyr det at virksomheter som rapporterer sine klimagassutslipp skal synliggjøre både reelle klimagassutslipp som stammer fra produksjonen av elektrisitet, og de markedsbaserte utslippene knyttet til kjøp av opprinnelsesgarantier. Hensikten med denne endringen er på den ene siden å vise effekten av energieffektivisering og sparetiltak (fysisk), og på den annen siden å vise effekten av å inngå kjøp av fornybar elektrisitet gjennom opprinnelsesgaranti (marked). Dermed belyses effekten av samtlige tiltak som en virksomhet kan gjennomføre knyttet til forbruk av elektrisitet.

Fysisk perspektiv (lokasjonsbasert metode): Denne utslippsfaktoren er basert på faktiske utslipp knyttet til elektrisitetsproduksjon innenfor et spesifikt område. Innenfor dette området er det ulike energiprodusenter som benytter en mikser av energibærere, der de fossile energibærerne (kull, gass, olje) medfører direkte utslipp av klimagasser. Disse klimagassene reflekteres gjennom utslippsfaktoren og fordeles dermed til hver enkelt forbruker.

Markedsbasert perspektiv: Beregningen av utslippsfaktor baseres på om virksomheten velger å kjøpe opprinnelsesgarantier eller ikke. Ved kjøp av opprinnelsesgarantier dokumenterer leverandøren at kjøpt elektrisitet kommer fra kun fornybare kilder, som gir en utslippsfaktor på 0 gram CO₂e per kWh.

Elektrisitet som ikke er knyttet til opprinnelsesgarantier får en utslippsfaktor basert på produksjonen som er igjen etter at opprinnelsesgarantiene for fornybar andel er solgt. Dette kalles *residual mikser*, og er normalt signifikant høyere enn den lokasjonsbaserte faktoren.

Scope 3 Frivillig rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer eller tjenester. Dette er utslipp som indirekte kan knyttes til organisasjonens aktiviteter, men som foregår utenfor deres kontroll (derav indirekte). Typisk scope 3 rapportering vil inkludere flyreiser, logistikk/transport av varer, avfall, forbruk av ulike råstoffer etc.

Generelt bør et klimaregnskap inkludere nok relevant informasjon slik at det kan brukes som beslutningsstøtteverktøy for virksomhetens ledelse. For å få til dette er det viktig å inkludere de elementer som har økonomisk relevans og tyngde, og som det er mulig å gjøre noe med.

Referanser:

[Department for Business, Energy & Industrial Strategy](#) (2019). Government emission conversion factors for greenhouse gas

company reporting (DEFRA)

IEA (2019). CO2 emission from fuel combustion, International Energy Agency (IEA), Paris.

IEA (2019). Electricity information, International Energy Agency (IEA), Paris.

IMO (2019). Reduction of GHG emissions from ships - Third IMO GHG Study 2014 (Final report). International Maritime Organisation, <http://www.iadc.org/wp-content/uploads/2014/02/MEPC-67-6-INF3-2014-Final-Report-complete.pdf>

IPCC (2014). IPCC fifth assessment report: Climate change 2013 (AR5 updated version November 2014). <http://www.ipcc.ch/report/ar5/>

AIB, RE-DISS (2019). Reliable disclosure systems for Europe – Phase 2: European residual mixes.

WBCSD/WRI (2004). The greenhouse gas protocol. A corporate accounting and reporting standard (revised edition). World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 116 pp.

WBCSD/WRI (2011). Corporate value chain (Scope 3) accounting and reporting standard: Supplement to the GHG Protocol corporate accounting and reporting standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 149 pp.

WBCSD/WRI (2015). GHG protocol Scope 2 guidance: An amendment to the GHG protocol corporate standard. World Business Council on Sustainable Development (WBCSD), Geneva, Switzerland /World Resource Institute (WRI), Washington DC, USA, 117 pp.

Referanselisten over er ikke komplett, men inneholder de viktigste referansene som benyttes i CEMAsys. I tillegg vil det være en rekke lokale/nasjonale kilder som kan aktuelle, avhengig av hvilke utslippsfaktorer som benyttes.